

Ο γόρδιος δεσμός του Νετανιάχου

Οι απαιτήσεις των νέων υπερ-ακραίων συμμάχων του ισραηλινού εντολοδόχου πρωθυπουργού προκαλούν την πρωτόγνωρη αντίδραση του στρατού και καθυστερούν τον σχηματισμό κυβέρνησης

ΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΧΑΡΙΤΟΣ

Ο Βενιαμίν Νετανιάχου καλείται να διαχειριστεί πρωτόγνωρες πτώσεις

Όταν στις 13 Νοεμβρίου ο **Βενιαμίν Νετανιάχου** ανέλαβε την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης, έχοντας εξασφαλίσει την άνετη πλειοψηφία των 64 εδρών στην 120μελή Κνέσετ, η νέα του κυβέρνηση αναμενόταν να ορκιστεί μέσα σε λίγες μέρες. Παρ' όλα αυτά ήδη η 28ήμερη προθεσμία της εντολής πλησιάζει στο τέλος της και θεωρείται βέβαιο ότι ο Νετανιάχου θα αναγκαστεί να ζητήσει να παραταθεί η διάρκεια της για άλλες 14 μέρες. Παρατηρείται το εξής παράδοξο: Ενώ η απερχόμενη κυβέρνηση Μπένετ - Λαπίντ, παρότι χαρακτηριζόταν από την παντελή απουσία ιδεολογικής συνοχής των κομμάτων που τη συναποτελούσαν, κατάφερε να σχηματισθεί χωρίς επιπλοκές, η τωρινή προσπάθεια του Νετανιάχου να σχηματίσει κυβέρνηση με κόμματα που ανήκουν όλα στον χώρο της Δεξιάς αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες. Οι δυσκολίες αυτές δεν επικεντρώνονται στα δύο θρησκευτικά υπερρθόδοξα κόμματα Shas και Εβραϊσμός της Τορά, που έχουν μακρά εμπειρία συγκυβέρνησης τόσο με δεξιούς όσο και με αριστερούς κοιμματικούς κυβερνητικούς εταίρους, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα θίγονταν τα σεκταριστικά συμφέροντα των κοινωνικών ομάδων που εκπροσωπούν και που περιορίζονται σταθερά στο 12% του εβραϊκού πληθυσμού της χώρας.

Η βασική δυσκολία που αντιμετωπίζει ο Νετανιάχου είναι η ιδεολογική ατζέντα ενός νέου κοιμματικού παίκτη, ο οποίος μέχρι πρότινος κινείτο στις εθνοθρησκευτικές δεξιότερες παρυφές της «πολιτικής ορθότητας», διατηρώντας αμφιλεγόμενους ιδεολογικούς δεσμούς με την οργάνωση «Καχ» του ραββίνου Μέιρ Καχάνα – μία οργάνωση που η ισραηλινή Δικαιοσύνη και οι ΗΠΑ χαρακτήρισαν τρομοκρατική, υιοθετώντας ρατσιστική ρητορική έναντι της αραβικής μειονότητας που διαβίει στο Ισραήλ. Έτσι, το ενδεχόμενο συμμετοχής στην κυβέρνηση των **Μπετσάλελ Σμότριντς**, **Γιαμάρ Μπεν-Γκβίρ** και **Νόαμ Μαόζ**, ηγετικών στελεχών του κοιμματικού σχηματισμού «Θρησκευτικός Σιωνισμός», σταδιακά διαμορφώνει πρόσθετες «κόκκινες γραμμές» στον ισραηλινό πολιτικό χάρτη. Έτσι, το πολιτικό ενδιαφέρον που διαμορφώθηκε μετεκλογικά έγκειται στο κατά πόσον ο Νετανιάχου θα επιτρέψει την επικράτηση μίας καθαρά «εβραϊκής» ατζέντας των συγκεκριμένων μελλοντικών του εταίρων που οραματίζονται ένα Ισραήλ διαφορετικό: Θεοκρατικότερο, συντηρητικότερο, με ενισχυμένους μοχλούς κρατικής επιβολής στο εσωτερικό της χώρας, λιγότερο ανεκτικό σε κοινωνικές μειονότητες, με σταδιακή προσαρτήση της Δυτικής Όχθης. Εγκλωβισμένος μεταξύ μίας εκλογικής νίκης και των κατηγορητηρίων που εκκρεμούν, ο Νε-

τανιάχου αποδέχθηκε την απαίτηση του Γιαμάρ Μπεν-Γκβίρ να τεθεί υπό τον πολιτικό έλεγχο του δεύτερου η Συνοριοφυλακή, ένα αστυνομικό σώμα με στρατιωτική εκπαίδευση που σήμερα υπάγεται δομικά στο οργανόγραμμα του στρατού. Η εξέλιξη αυτή προκάλεσε πρωτόγνωρη ένταση στις τάξεις του στρατιωτικού κατεστημένου, με τον απερχόμενο (και νυν ενεργεια) υπουργό Άμυνας, **Μπένι Γκαντις**, να κάνει λόγο περί κινδύνου εκτροπής του δημοκρατικού πολιτεύματος διά της δημιουργίας μίας κοιμματικής ακροδεξιάς πολιτοφυλακής που θα οδηγήσει στην απαρχή της διάλυσης των κρατικών ενόπλων δυνάμεων. Και όλα αυτά συμβαίνουν ενόσω πλησιάζει ο χρόνος λήξης της εντολής σχηματισμού κυβέρνησης. Για πρώτη φορά στην ισραηλινή κοινοβουλευτική πορεία αναδύεται τόσο έντονη απόσταση μεταξύ στρατού και πολιτικού συστήματος, με τον Νετανιάχου να καλείται να διαχειριστεί πρωτόγνωρες πτώσεις.

Ο δρ Γαβριήλ Χαρίτος ζει στο Ισραήλ, είναι ερευνητής του **ΕΛΙΑΜΕΠ** και του Ισραηλινού Ινστιτούτου Μπεν-Γκουριόν. Διδάσκει Ιστορία των Πολιτικών Σχέσεων Ελλάδας - Ισραήλ - Κύπρου στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και στο Πανεπιστήμιο Μπεν-Γκουριόν (Ισραήλ).